

KMETOVALEC.

Ilustrovan gospodarski list s prilogo „Vrtnar“.

Uradno glasilo

c. kr. kmetijske družbe vojvodine kranjske.

Urejuje Gustav Pirc, družbeni tajnik.

„Kmetovalec“ izhaja 15. in zadnji dan v mesecu ter stoji s prilogo vred 2 gld., za gg. učitelje in ljudske knjižnice pa le 1 gld. na leto. — Udje c. kr. kmetijske družbe kranjske dobivajo list brezplačno.

Inserati (oznanila) zaračunajo se po nastopni ceni: Inserat na celi strani 16 gld., na $\frac{1}{2}$ strani 8 gld., na $\frac{1}{4}$ strani 5 gld. in na $\frac{1}{8}$ strani 3 gld. Pri večih naročilih velik rabat. Družabnikom izdatno ceneje. Vse inserate zunaj Kranjskega sprejemata le Haasenstein & Vogler na Dunaji (Wien, I., Wallfischgasse Nr. 10).

Vsa pisma, naročila in reklamacije pošiljati je c. kr. kmetijski družbi v Ljubljani, v Salendrovih ulicah štev. 5.

St. 6.

V Ljubljani, 31. marcija 1889.

Leto VI.

Obség: Perutnistvo. — Kafeljsko zelje. — Državni melioracijski zaklad in dežela Kranjska. — Razne reči. — Vprašanja in odgovori. — Gospodarske novice. — Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske. — Inserati.

Perutnistvo.

Spisuje Josip Lenarčič.

III.

Zadnjič smo govorili o domačih kokoših, danes pa bomo razpravljali zanimivejši predmet o pasemskih kokoših, katere hočemo razdeliti v več vrst, in sicer:

1. v „čopkarice“, ki se dalje delijo
 - a) v take, katere imajo le majhen peresni šopek na glavi, ki je obrnen navzad. Tu sem spadata pasmi: La flèche in Breda.
 - b) v take, katere imajo polno čopko. Od teh imajo nekatere pernato brado, kakor: Houdan, crève coeur, Paduanke ali Brabantke in Turki, druge pa so brez pernate brade: Holandke.
2. Hamburške, koje se po peresni barvi delijo v več vrst.
 3. Italijanke, tudi Leghorn imenovane.
 4. Španjolke s sorodnimi Minorkovkami.
 5. Dorking.
 6. Azijatke ali velikani, katere se dele
 - a) v pernatonožne, t. j. katerim so noge obraščene s perjem skozi do krempljev: Cochín, Brahma, Langshan,
 - b) v golonožne: Plymouth-Rocks.
 7. Boriteltji: Malajci, Indijci, Belgijci, Angleži in Yokahama.
 8. Phönix.
 9. Pritlikavci ali Bantam.
 10. Kodri.

Čopkarice

se ločijo od vseh drugih kokoši ne le po tem, da imajo na glavi čopko ali šopek, kar je uže od daleč opaziti,

temveč zlasti po tem, da ima čopka svoj vzrok v neki posebni obliki čepine na glavi. — Pri drugih kokoših je čepina gladka, pri čopkaricah pa je opaziti neki kostni povišek ali malo grbico, na kateri raste pernati šopek ali čopka. Ta povišek je navadno votel in na več mestih preluknjan v kosti, po vrhu pa le s kožo prevlečen. Iz navedene posebnosti je lahko uže pri ravnomer izvaljenem piščetu spoznati, bode li imel kot odrasla kokoš lepo čopko ali ne, na kar si usojam opozarjati čislane kokošerejce, kateri bi radi vzredili kokoši z lepimi čopkami. Izbirajo naj izmed izvaljenih piščet tista, katerim je opisani kostni vzrastek najbolj razvit. Kolikor bolj pa se razvija čopka, tolikanj bolj ginejo nagi deli, kakor greben in podbradki; zlasti podbradki često preidejo v pernato brado.

Ako se povprašujemo, od kod izvirajo čopaste kokoši, iskati nam jih je po novejših preiskavah v Rusiji. Tako poroča prvi strokovnjak nemški H. Marten — Lehrte, da je bilo na prvi kokošji razstavi v Moskvi videti čopastih kokoši prav obilo in vseh mogočih barev, in tam da se je tudi osvedočil, da so te kokoši po Rusiji prav zelo razširjene. Od tod so jih na Holandsko in v severno Italijo zanesli potujoči trgovci, in tod jih nahajamo kot Holandke in Paduanke. Od njih izhajajo tudi slavne francoske kokoši raznovrstnih oblik, od katerih naj omenim pasmo

La flèche.

Kokoši te pasme so največje, kar jih je francoskih. Za greben imajo, kakor je bilo uže v zadnjem spisu omenjeno, 2 rdeča, kvišku stoječa rožička, za katerima je šopek peres, glava je naga in rdeča, ušesa bela, podbradki dolgi, rdeči, perje gladko ter se oprijemlje života, zato so te kokoši videti bolj slokaste nego so v resnici.

Visokost, merjena do hrbtnega površja, znaša do 40 $\frac{c}{m}$, in kadar petelin nosi glavo po konci, visok je do 65 $\frac{c}{m}$ od tal. Petelin je navadno težak 3 $\frac{1}{4}$ do 4 $\frac{1}{4}$ $\frac{h}{g}$, izvenredno tudi 5 $\frac{h}{g}$, kokoš je pa nekoliko laža. Prvotna barva je bila črna, nahajajo se pa sedaj uže bele in tudi modre kokoši te pasme.

Po vsi Franciji je pasma la flèche jako razširjena, zlasti zarad obilega izvrstnega mesa, in ker se dado prav rade pitati. Mlada piščeta se sicer počasi razvijajo, kar je krivo, da so nekoliko občutljiva proti vremenskim neizgodam; to prednost pa imajo, da so petelini šele v 9 do 7 meseci godni, zato jih ni treba kopuniti pred pitanjem. Po zimi jih prodajajo z imenom „coqs vierges“ (deviški petelini), kokoši pa z imenom „poulardes du Mans“ za prav izvrstno pečenko. Kokoši te pasme nesejo lepa, bela, velika, do 80 gr. težka jajca.

Krma mora biti prav izdatna, ker potrebujejo mnogo živeža. Komur je prilika, da lahko redi v milejšem podnebju te kokoši na planem, da si same mnogo živeža iščejo, ponašale se mu bodo prav dobro. Po zaprtih prostorih pa povzivajo preveč, da bi jih bilo vredno rediti.

V bližnjem sorodstvu z la flèche imajo Francozi pasmo

Le mans,

katera je po vsej obliki podobna prejšnji ter se od nje razlikuje le po tem, da ima namesto 2 rožičkov prav velik „rožnat“ greben. Grebene in podbradke spravljajo prav skrbno, kakor je bilo uže zadnjič omenjeno, ter napravljajo iz njih prav fine pastetke, katere po prav visoki ceni prodajajo v Pariz.

Druga sorodna pasma je:

Breda,

katera se po obliki zelo ujema z la flèche. Namesto grebena ima malo čašico nad kljunom. Na petah je opaziti kot nadaljnji razloček tako imenovano „jastrebovo peto“, t. j. perje spodnjega bedra zraste nekoliko daljše, da moli čez peto. Mlada piščeta te pasme so manj občutljiva proti slabemu vremenu nego prej opisanih pasem, ker se hitreje obrastejo. Mrzle vlažnosti seveda ne morejo trpeti, kar pa piščetom nikakeršne pasme ne ugaja, tudi domačih kokoši ne.

Houdan.

Te pasme kokoši imajo polno čopko. Ker pa so tako izvrstne, osmeljujem se nekoliko obširneje govoriti o njih. Strokovnjaki in učenjaki prepirajo se še vedno, kako je nastala ta pasma. Za nas nima ta reč nikakega praktičnega pomena, zato se tudi ne bomo menili o njej. Dosti, da jo imamo, pa veselimo se je, kajti ona je prava gospodarska pasma. Petelin ima precej veliko močno glavo z malim poviškom, srednje dolg, temnosiv, na konci rumenkast kljun, nad katerim vidimo v zadnjem spisu natančno opisani greben listnati. Za grebenom je čopka, katera pa ne sme biti prevelika, ker bi sicer ovirala prosti razgled in bi tudi greben zakrivala. Pernata brada mora biti dolga in močna, mesnati podbradki pa kratki, ušesa bela, nekoliko od brade zakrita. Vrat je bolj kratek nego dolg, vsaj videti je tak zaradi dolgega, po njem rastočega perja. Truplo je dolgo, mesnato in zajetno, kajti prsi morajo biti široke, hrbet dolg in prav širok, s polnim „sedlom“. Rep nosi po konci z dolgimi srpi (Sichelfedern). Peruti se dobro oprijemata života. Noge morajo biti kratke, kajti stegna ne smejo gledati izpod perja, stopala pa gola. Posebno karekteristični so parkelji, katerih je, kakor uže večkrat omenjeno, na vsaki nogi po pet. Mladičem so noge navadno svetle, mesnate barve, katera se pa pozneje izpremeni v sivo. Kokoš ima

greben dokaj manjši, ki je večkrat v čopki popolnoma skrit, život pa je videti še bolj čokat. Diči jo tudi polna, lepa brada. Ušes ni videti skoro nič izpod perja.

Perje je grahasto, t. j. belo perje je mešano s črnim, in kolikor enakomerneje je zmešano, tolikanj lepše je videti. Seveda se to jako izpreminja. Kakor opazujemo pri drugih živalih, da v starosti vedno prevladuje bela barva, tako tudi pri tej kokošji pasmi. Izvaljena piščeta so navadno po hrbtu popolnoma črna, po prsih in po glavi pa belorumenkasta. Prvo stalno perje tudi že kaže to barvo, kmalu pa se posveti med črnim perjem še belo, ki se vedno bolj gosti. Kokoši, katere so stare 6 let, navadno so skoro popolnoma bele.

Od francoskih kokošjih pasem so po Avstriji najbolj razširjene Houdan. Po severni Nemčiji se sicer ne pohvalijo z njimi, trdeč, da so prenehke, v Avstriji pa jim podnebje povsod dobro ugaja. Mlada piščeta se kaj hitro obrastejo ter si pridno iščejo živeža.

Opazoval sem jih proti raznim domačim, pa ni mi bilo moči opaziti kake večje občutljivosti, ampak reči moram, da so vse neizgode še laže prenašale nego pa domača piščeta.

To pasmo čislajo zlasti, ker daje mnogo izvrstnega mesa in pa prav obilo lepih, debelih jajec. Seveda ne moremo trditi, da bode vsaka kokoš te pasme nesla jajca po 80 gr. težka, ali mnogo jih je, ki neso toliko težka in še teža. Med svojimi kokošmi imam eno te pasme, katera mi nese po 90—100 gr. težka jajca. Seveda so postala uže redkejša, ker kokoš je uže stara, pa vender se mi ni mogoče odločiti, da bi jo dal zaklati. Poleg te lepe lastnosti skoro nikdar ne kločijo, ali pa le prav po malem. Dokler te posebnosti nisem izpoznal, prišel sem v veliko zadrego, kajti imel sem hipoma mnogo jajec, kokel pa nikakih. Ako pa čisti pasmi pridružimo nekoliko domačih kokoši, lahko odpravimo to nepriliko, kajti domače kokoši potem kločijo, kolikor kdo hoče, ter vale jajca pasemskih. Jajca Houdanov so navadno vsa oplojena, ker so petelini jako čvrsti.

Prej omenjena lastnost teh kokoši, da so dobre za meso, izvira iz tega, ker imajo ob primerno šibkih in majhnih kosteh prav mnogo mesa. Spitati se daje prav rade. Prav veliko prednost pa imajo s tem, da mladih petelinov ni treba kopuniti, ker se nekopunjeni prav dobro spitajo in imajo delikatno meso. Kdor je kdaj izkusil neprilike, katere so združene s kopunjenjem, zlasti ako je to delo opravila kaka nespretna ženska, ter je bilo drugi dan polovico živali mrtvih, vedel bode primerno ceniti to lastnost. Priporočam pa za pitanje namenjene petelinčke ločiti od kokoši, ker se ločeni hitreje odebele. Dobro je tudi, da so živali, katere so namenjene za rejo, ločene po spolu, ker postanejo na ta način petelini zelo krepkejši.

Na Francoskem krmijo mlada piščeta s testom, napravljanim iz turšičine in ajdove moke in zamešene z mlekom ali pa vodo. Pijače ne dobivajo prve dni nikake, potem pa mleka. Vzreja je tam ločena, ker nekateri valijo umetelno ali s purami obilo število mladih piščet, potem pa jih prodajajo ljudem na deželo, kjer je daljnja vzreja cenejša. Kadar so dorasla piščeta 2 $\frac{1}{2}$ do 6 mesecev, nosijo jih v trg po mestih. Pasma Houdan zahteva obilo živeža, izbirčna pa ni. Priporočam pa jo rediti na prostem, a ne zaprte, ker si na ta način same poiščejo velik del potrebnega živeža. Opozoriti hočem le na neko nepriliko, da čopka nekaterim kokošim vzraste tako velika, da jim zavira razgled. Dasi je lepo videti tako žival, vender priporočam takim kokošim, katere si morajo živeža tudi same iskati, čopko pri strani nekoliko pristriči.

Iz vseh navedenih razlogov priporočam to pasmo našim kokošerejcem prav živo.

Sorodna z ravnokar opisano je pasma

creve coeur,

katera ima glede trupla isto obliko, tudi druge nje gospodarske lastnosti so podobne Houdanovim, le bolj občutljive so te kokoši. Razlikujejo se od prejšnjih po barvi perja, katero je navadno črno; dalje imajo le po 4 parkele, zlasti pa je greben ves drugačen, kar spomina pasme la flèche. Rožička, katera stojita po konci pred čopko, imata na notranji strani vzrastke ter sta podobna malim jelenovim rogovom.

Kašelsko zelje.

Prav z veseljem sem čital v 5. št. „Kmetovalčevi“ zanimivi članek „o zelji“, kajti zelje je res eden glavnih pridelkov našega kmetovalca na Kranjskem, posebno pa po ljubljanski okolici. Mislil sem, da bode v omenjenem članku prejelo zaslužen hvalo vse hvale vredno „kašelsko zelje“ (ime „kašelsko zelje“ izvira od vasi „gorenji Kašelj“, ker v tej vasi pridelujejo pravo seme najboljšega kranjskega zelja), pa varal sem se jako. Nikakor mi ni po volji, ko sem, prebravši oni članek, videl, da se v njem hvali le tujezemsko zelje, a ne mnogo boljše domače naše zelje. Da je naše zelnato seme izvrstno, to spričujejo posestniki po Posavljji, ki sejejo vsi seme „kašelskega zelja“. Naše zelje nima lepo donečega imena, kakor seme tujezemskega zelja, a gotovo pa si upam kranjskim kmetovalcem z mirno vestjo priporočati seme „kašelskega zelja“, katerega se mnogo prodaja po Kranjskem.

Navadno prodajajo naši kmetovalci zelnato seme le doma, kamor prihajajo po nje iz daljnjih krajev, še celo iz okolice goriške so zvedeli za nje.

Vsak pameten gospodar pa se bode potrudil, da dobi dobrega in pravega semena, a ne kake tuje zmesi, kakeršne je najlaže kupiti pri semenskih kupcih. Kaj mari kupcu, je li seme dobro ali ne. Tega so me prepričale razne izkušnje. Prejel sem za drag denar seme, katero je bilo ali popolnoma nekaljivo ali pa vsaj neprikladno podnebju in zemlji.

Zavest, da bodem mnogim gospodarjem ustregel, ako jih seznanim z dobrim domačim blagom, potisnila mi je pero v roke.

Našemu zelju ugaja precej debela, ne pretežka zemlja. V taki se ponaša jako dobro. Najboljši gnoj mu je masten, dobro razkrojen svinjski gnoj. Ob dobri vzgoji naredi to zelje do 10 funtov težke glave, iz katerih narežeš najlepšega belega zelja za prodaj.

Ako bi bilo komu ljubo poskusiti seme domačega zelja, pripravljen sem mu postreči. Kdor si želi omenjenega semene, naj mi pošlje poleg natančnega naslova 40 kr. v pisemskih markah, in pošljem mu za poskušnjo semena „kašelskega kapusa“.

Ig. Mercina,

p. Zalog pri Ljubljani.

Državni melioracijski zaklad in dežela kranjska.

III.

Kadar bomo uredili vode ter osušili premokra zemljišča, lotili se bomo tudi namakanja, posebno senožeči. Kmetovalci morajo dospeti do tega, da ne bodo

odvisni vedno od vremenskih razmer. Kolikokrat pomanjkuje potrebnega sena, ker je bilo leto suho. Komaj je nekaj prve košnje, za otavo pa primanjkuje dežja, in če ga dolgo ni, zgori trata, in če tudi poslednji pride blagodejni dež, prepozno je za obilno košnjo, tako da nakošena otava ni toliko vredna, kolikor so kosci vzeli plačila. Pri takih razmerah ni čuda, da gredo posebno večji kmetovalci, ki imajo le najete tuje, dobro plačane posele, rakovo pot v imenji. In koliko je zopet takih presuhih zemljišč, katera ob suhih letinah silno malo rodijo. Posnemajmo tudi v tem oziru druge umne napredne dežele. Poglejmo v Italijo, v Lombardijo, katera je bila pred leti naša avstrijska dežela, in ki jo marsikateri naših starejših ljudi pozna, ko je ondi kot vojak živel. Ondi je cela pokrajina namakana, in neodvisni so od suše; ne le travniki, ampak celo tudi njive imajo tako urejene, da na nje napeljujejo po potrebi vode. Ondi nakosevajo na hektaru namakanih travnikov po 400 stotov sena, ogromna množina, neverjetna nam, ki smo zadovoljni, če na hektaru 100 stotov, torej le četrti del nakosimo. A koliko pa je pri nas travnikov, ki jih le po enkrat v letu kosimo, in komaj na orali dobimo 10 do 15 stotov, ali na hektaru 20 do 30 stotov. V Lombardiji nihče ne posodi na zemljišče, katero nima naprave za napeljevanje vode. Seveda bi utegnil kedo trditi, da je na Laškem gorko. Res je v Lombardiji gorkeje nego pri nas, vendar pa tudi ni gorkota toliko silnejša, ker ondi imajo tudi po zimi precej mraza. Pa tudi drugod po Italiji so si oskrbeli naprav za namakanje zemljišč. Pri razstavi leta 1878. je Italija izločila načrt in poročilo, iz katerega je bilo posneti, da deluje v Italiji 882 družeb, ki skupno napravljajo naprave za namakanje ali napajanje zemljišč. In sedaj imajo že 1,725.000 hektarov zemljišč, katera morejo ob suši namakati!

Kaj lep vzgled nam je Badensko na Nemškem. Ondi so že pred 40 leti napeljali po posebnih dovodilnih pripravih vode na travnike in tudi na njive, obsejane z deteljo, sploh s krmskimi rastlinami. Prav ubogi so bili ondi kmetovalci, in tudi država ni bila nič kaj na trdnem, ker v njen blagajnici je bil veden deficit ali primanjkljaj. Poprijeli so se resno dela, najeli melioracijskega kapitala in pričeli zboljšavati zemljišča, in kmalu se je začelo obračati na bolje. Bogati pridelki, obilne košnje tečnega, sladkega sena so pomnožile število živine, in v malo letih so se kmetovalci rešili dolgov, pa tudi državna blagajnica se je tako napolnila, da so še pred doteklimi roki ves izposojeni melioracijski zaklad vrnili, in dandanes sluje Badensko za deželo, v kateri je kmetski stan srečen, nezadolžen, celo imovit; skoro nepoznana je beseda ru-bežen, ali celo, da bi komu prodali dom in last! O koliko slabše pa je pri nas! Dal Bog, da se tudi pri nas kedaj obrne na bolje. Badensko je uprav podobno naši deželi, ker je tudi jako hribovito, kajti le 16 odstotkov je ravne zemlje. Tudi gledé obnebja niso kaj na boljšem od nas. Preračunili so, da pridelujejo le z napeljevanjem vode na zemljišča na leto po 3 milijone več na isti zemlji, in to hodi 585.000 ljudem, ki se bavijo ali živijo s kmetijstvom, v prid, torej na sleharnega po 5 gld., in, računeč po 5% obrestovanja, zboljšalo se je premoženje posamesne kmetske rodbine, ki na pr. šteje 5 oseb, za 500 gld. kapitalne vrednosti. (Konec prih.)

Razne reči.

— Zoper konjske grinte priporočajo naslednje mazilo, s katerim namaži zvečer prav dobro grintavo kožo, zjutraj pa

jo izperi z milom; 60 delov živega srebra (dobiti v vsaki lekarni), 450 delov vazeline, 60 delov terpentina in 250 delov žvepla.

— **Zelenika ali pušpan**, s katero obrobujemo vrtno grede, je, kakor so sedaj izpoznali, kokošim strupena. Zlasti mladi poganjki so škodljivi, ker provzročajo tako drisko, da nekatere živali celo poginejo.

— **Ose pomoriš po njih gnezdi**, ako zvečer ob mraku, kadar je ves roj doma, v trpentinovem špiritu namočeno in na drogu privezano cunjico zažgeš in jo vtakneš gnezdju pred vhod in ga potem zadelaš. Soparica terpentinskega špirita neki precej pomori vse ose.

Vprašanja in odgovori.

Odgovor na vprašanje 37. Gospod Mihael Tavčar iz Rečice nam naznanja, da ima na prodaj pitane kostonje J. Meyne v Oedenburgu na Ogrskem.

Vprašanje 39. Ali se dade kravi odpraviti gobe na vimenu in sesku, ter kako? (A. K. na V.)

Odgovor: Pred vsem prosimo na tem mestu vsakega, ki hoče vprašati za svet zastran kake bolezni, naj popiše nekoliko bolezni, kajti slovenska imena živinskih boleznim so skoraj v vsakem kraju druga, a nam ni mogoče vedeti, katero bolezen misli vprašalec. V 39. vprašanji nam na pr. ni znano, katero bolezen vprašalec zaznamenuje z gobami. Skoraj gotovo bodo to bradovice. Bradovice je lahko odpraviti. Majhne, tako rekoč na rečli viseče, podveži s trojno ali četvorno povošeno nitjo, katero močno zadrigni bradovici pri dnu. Podvezana bradovica otrpne in odpade v malo dneh; če ne, podveži jo iz novega. Bradovice, ki se ne dade podvezati, morajo se izrezati. To pa stori skrbno, da ne ostane nič bradovice, rano pa izžgi z razbeljenim železom ali pa s peklenskim kamenjem. Najbolje opravi to delo živinozdravnik. Ako so bradovice take in na takem mestu, da jih ne moreš niti izžgati niti izrezati, pa rabi razjedljive kisline, na pr. močno solitarjevo kislino. Te kisline kani vsak dan po eno kapljico na bradovico, in sicer toliko dni, dokler ne odpade. Pri tem delu pa pazi sebe in živine, ker je kislina zelo razjedljiva.

Vprašanje 40. Lansko leto ste nasvetovali japonski hmelj za obsenčevanje lop. Jaz sem ga naročil. Ga li smem precej sedaj dejati v zemljo? (Dr. J. M. v R.)

Odgovor: Seme japonskega hmelja smete precej sejati, kakor hitro se ni več mraza bati. Veliko hitreje in bujnejše pa vzraste, ako ga zgodaj sejete v lonce in zaboje, kateri so na toplem in svetlem, rastline pa potem ob svojem času presadite z zemljo vred na določeno mesto. V prihodnje lahko seme doma pridelate, ker po naših izkušnjah dozori celo pri nas v Ljubljani.

Vprašanje 41. Imam lepo beljansko telico, katera se je prvokrat otelila in naredila lepo, veliko vime. Sedaj ima pa to napako, da molze le na zadnja dva sesca, iz sprednjih dveh pa priteče največ kakšna kapljica. Kaj je vzrok temu, ali je pomagati, in ali se bode popravila pri drugem teletu? (Fr. M. v Boh. B.)

Odgovor: Določen odgovor je težko dati, ako ne preiščemo vimena. Če so mlečne žleze v sprednjih seskih nerazvite, premine hiba sčasoma sama od sebe, ako pa imajo te žleze kako organsko napako, da ne izceenjajo mleka, onda pa ni leka. Ker pišete, da je vime veliko, zato pa mislimo, da je skoraj gotovo oteklo in da zato ne daje mleka iz vseh sescev. To se velikokrat pripeti po zimi, kadar se krava oteli, zlasti pri junicah, in prihaja od prehlajenja. Imejte kravo na gorkem in omivajte ji vime s toplo vodo, v kateri se je kuhali senen drobiž. Sicer pa berite tudi odgovor na 29. vprašanje v 4. št. „Kmetovalčevi“.

Vprašanje 42. Ali smem čebeljak namazati s karbolinejem? (T. P. nadučitelj v C.)

Odgovor: Obžalujemo, da ne moremo dati na to odgovora, ker o tem nimamo nobenih izkušenj, v nobeni knjigi nismo ničesar našli, in nihče nam ni vedel o tem kaj svetovati. Na vsak način bi morali poprej poskusiti, če trpe čebele smrad od karbolineja, ki je posebno od kraja zelo hud, in če jim karbolinejev duh pozneje ne škoduje. Morda je kateremu izmed naših čitateljev kaj več znano o tej reči? Prosimo uljudno poročila.

Vprašanje 43. Redim več kokoši. Nekatere so zelo slabe. Gledal sem in videl, da imajo uši. Kako bi se dale uši odpraviti? Tudi pes je dobil enake uši (Dr. Fr. Kr. v P. v Istri.)

Odgovor: Da se kuretni uši stalno odpravijo, in da novih ne naleze, treba nad vse skrbno čistiti kurnike. Uši pa bodete najbolje in najhitreje pregnali z mrčesnim praškom (Insectenpulver). V ta namen vzemite kokoš v roki ter ji pihajte pod perje, zlasti pod perutnice, prašek s pihalnikom, kakršnega lahko povsod tam kupite, kjer prodajajo Zacherlov prašek. Prašek hitro in popolnoma uniči uši, a prav nič ne škodi kokoši. Tudi psu prežene tako uši in bolhe. Pasje uši pa so posebne vrste. Kmetijska družba Vam rada preskrbi prašek in pihalnik, ako želite.

Vprašanje 44. Kje je dobiti pergamentnega papirja za zavijanje in pošiljanje surovega masla? (A. Š. v M. B.)

Odgovor: Pergamentni papir za zavijanje surovega masla prodajajo Eifler & Comp. na Dunaji.

Vprašanje 45. S čim priporočate namazati debela sadnega drevja, kateremu se lušči lubad vsled mokrote in mraza? (A. Š. v M. B.)

Odgovor: Lubad, kolikor je je že odstopilo, odrežite gladko z nožem ter zamažite manjše rane s cepilno smolo, večje pa z zmesjo od ilovice in kravjaka, kateri primešajte, da bolje drži, nekoliko krvi. Bolje je luščenje sploh preprečiti, in sicer s tem, da staro lubad, katera se vsako leto sama lušči, pridno ostrgavate, da se ne more mokrota zadi za njo nabirati. Jeseni pa pobelite vsa debela in kolikor mogoče tudi veje z apnom, to prežene mrčes, bela barva pa naredi, da solnce ne zgreje konec zime debela, kateremu potem mrzla noč zelo škoduje, da se naredi razpoke, in da se lubad lušči.

Vprašanje 46. V listu „Kmetovalec“ me vselej zanimajo vprašanja in odgovori, katere dajete o različnih rečeh. Tudi jaz Vas vljudno prašam, kako bi bilo slabo vodoboljšati v mojem vodnjaku, katerega sem dal izkopati blizu farovža 5 do 6 metrov globokega. Zemlja je ilovnata in namešana s kamenom, katerega imenujejo sivi lapor. Vode sicer nikoli ne zmanjka, a vender ni nikdar popolnoma čista, zelo je mehka in v želodeci ne stori dobro. Najbolj negnusna pa je zaradi različnih mrčesov in živali, ki v njej živijo in katere, kadar se voda pumpa, tudi v kebei pritečejo kakor mladi bramorji; potlej zaradi nekih $1\frac{1}{2}$ c_m dolgih, belih živali z mnogimi nogami, katerim pravijo „postranice“, tudi „prasic“, ki so stenicam podobne i. t. d. Vse to dela vodo silno negnusno, posebno, ker ne rabi le za živino, ampak tudi za kuhinjo (ker boljše ni). Večkrat sem se že pokesal, zakaj nisem dal rajši kapnice kopati; brez dvombe bila bi voda bolj čedna, pa tudi boljša. — Ali zdaj je vodnjak, ki je stal mnogo truda in novcev, narejen. Prevljudno prosim torej in prašam: 1.) ali bi se dala ta vodaboljšati, in kako? 2.) Kako bi se dale te grde živali iz nje spraviti? Nadejem se ugodnega odgovora, za katerega se Vam uže zdaj zahvaljujem. (K. C. župnik v K.)

Odgovor: Vse napake Vaše vode izvirajo od tod, ker ima v sebi preveč organskih snovi. Taka voda je mehka, ob

enem prijetno bivališče razni zalegi in zdravju zelo škodljiva, zlasti ob epidemijah postane lahko nad vse nevarna. Voda v Vašem vodnjaku ni iz kakega studenca, ampak je nadanja voda, ki se zbira v okolici vodnjakovi (morda ali skoraj gotovo tudi v bližini blevov, stranišč i. t. d.) ter priteka skozi lahko prodorno plast zemeljsko, ne da bi se prej dovolj očistila, v Vaš vodnjak. Te zemeljske plasti so pa vrhu tega še morda take, da oddajajo vodi tudi katerih nepotrebnih snovi. Ako vodnjak tudi popolnoma izpraznite in očistite, čez malo časa bode voda vendar zopet taka, kakeršna je bila. Edina in prava pomoč je, če ga poglobite za toliko, da pridet do dobrega podzemeljskega studenca. Stene vodnjakove pa morajo biti vodi neprodorno zidane, t. j. s cementom dobro zadlane. Globočina od 5 do 6 m malo kje zadostuje, kjer je malo takih plasti, katere bi vodo uže do te globočine zadosti očiščale.

Vprašanje 47. Kupil sem pred enim letom na Ogrskem 2 kobili, ki sta sedaj po 5 let stari. Pojali se pa uže lansko leto nista ter tudi letos ne, vzlic temu, da sta lepo rejeni. Kaj je temu vzrok? Ali se da kaj pomagati? Do katere starosti kaže kobile plemeniti? (A. V. v D. pri V. L.)

Odgovor: Prav odgovor bi vedel dati le živinozdravnik, kateri žival preišče in se seznani z vsemi razmerami. Ako imata kobili na spolovih organsko napako, ni nobene pomoči. Morda sta Vaši kobili preveč rejeni, kar največkrat odpravi pojanje. Tudi bolezn na spolovilih preprečujejo oplemenitev. Posebno zlahtne živali iz kobilaren, katerih starši so si v krvnem sorodstvu, ne marajo se mnogokrat pojati. Posesniki kobilaren dostikrat pripuste, da žrebec oplemeni svojo mater ali hčer, in mladi zato niso sposobni za pleme. Ta napaka postane pa še hujša, ako so uže starši tudi potomci sorodnih staršev. Ne vemo Vam drugega svetovati, nego poskusite to le: Vaši kobili naj bodeta sicer rejeni, a ne debeli, dajajte jim manj sena, a več ovs, da postaneta posebno čili. Da vzbudite pojanje, peljite ji večkrat blizu kakega žrebca, ter pospešujte pojanje s krmljenjem lanenega in konopnega semena, ali pa naj Vam živinozdravnik pove, koliko in kolikokrat je dati kobilam španskih muh.

Vprašanje 48. Koliko stoji tak stroj za vzdigovanje vode, kakeršen je v 1. številki „Kmetovalčevi“ popisan, koliko stoje cevi, in ali potrebuje stroj kaj poprave? (J. W. v L. na Štajerskem.)

Odgovor: Stroj stoji z ozirom na množico vode, ki naj jo vzdiguje, okoli 70 gld. Cevi, po katerih voda priteka v stroj, so meter po 1 gld. 50 kr., in cevi, po katerih se potem voda iz stroja poljubno daleč napelje, meter po 60 kr. Cevi so iz litega železa in se dajo poljubno kriviti. Stroj ne potrebuje nobene poprave, ako se tako rekoč navlašč na njem kaj ne pokvari.

Gospodarske novice.

* **Odbor konjarskega odseka kmetijske družbe kranjske** je imel 27. marcija t. l. sejo, pri kateri so bili navzoči predsednik gosp. dr. Th. Rudesch in odborniki gg. Hanslik, Lenarčič, Povše, Pirc in Seunig. Pri seji je bil navzoči tudi gosp. c. kr. vladni svetnik Dralka, ki je pri deželni vladi referent za kulturne reči. — Odbor določi program za premovanje konj po Kranjskem v letu 1889. Premovanje bode meseca septembra, in sicer 2. v Lescah, 4. v Mengiši, 5. na Vrhniki, 7. v Ribnici, 9. v Trebnjem in 11. v Šent Jarneji. — Ker so pokazale pozvedbe, da je v velikolaškem okraji 52 plemenskih kobil, ukrene odbor prositi poljedelsko ministerstvo, da ustanovi v Velikih Laščah žrebčarsko postajo z dvema žrebčema. — Nadalje ukrene prositi kmetijsko ministerstvo,

da bi država kupovala tudi po Kranjskem lepa žrebeta ter jih vzrejala po državnih žrebiščih. — Zaradi konjskih direk ukrene odbor posvetovati se v posebni seji, ki bode 2. aprila t. l.

* **Vipavska kmetijska podružnica**, ki je bila uže od nekdaj jako delavna, imela je 17. t. m. v Vipavi svoj občni zbor, katerega se so udeležili malo ne vsi udje podružnični. Posvetovanje je vodil vrli gosp. predsednik dekan Erjavec. Zborovanja se je udeležil od strani glavnega odbora tajnik Gustav Pirc iz Ljubljane. Glavna točka je bila posvetovanje o ustanovitvi vinarske zadruge. V ta namen je zbor izvolil odbor, ki je sestavljen iz predsednika gosp. veleposestnika Jos. Božiča iz Poddrage in zastopnikov vseh vipavskih občin. Zborovanje je dokazalo, da napredni Vipavci vedo složno postopati, kadar jim je do občne blaginje domovinske. Zelimo mnogo uspeha, ki ne izostane marljivim delavcem.

* **Osebnosti.** Gospod J. Bele, rojen Kranjec iz Kostanjevice in izšolan učenec klosterneuburške višje vinarske šole, imenovan je za trtnoušnega komisarja in vodjo deželne vzorne vinske kleti v Bolgariji.

* **Vabilo.** Podpisano društvo bode imelo letošnje spomladansko glavno zborovanje 8. dan aprila t. l. v nedeljo popoldne ob 3. uri v poslopji tukajšnje šole po naslednjem obravnavnem vzporedju:

1. Poročilo ravnateljevo.
2. Volitev novega ravnateljstva.
3. Predavanje popotnega učitelja g. Matijašiča o sadjarstvu z dejanskimi poskušnjami.
4. Nasveti.

Na to zborovanje uljudno vabimo vse p. n. ude kakor sploh sadjarje in kmetovalce, proseč jih, naj vsak, kedor ima še kaj dobro ohranjenega sadja katere vrste koli, prinese ga nekaj s seboj na ogled.

Dalje naznanjamo, da bode potem naslednji teden tukaj dobiti cepičev, divjakov jabolčnih in hruševih, požlahtnjenih drevesec, angleške zimske zlate parme, če ne bode premrzlo vreme, in ne bode zmrzla zemlja ovirala dela.

Cesarjevič Rudolfovo sadjerejsko društvo za Spod. Štajer v Št. Jurji ob južni železnici, 18. dan marcija 1889.

Ravnateljstvo.

Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske.

Družbena podružnica na Krškem.

Podpisano predstojništvo vabi vse p. n. gg. ude na občni zbor, ki bode v sredo 3. aprila t. l. ob dveh popoldne v prostorih bralnega društva na Krškem.

Predstojništvo podružnice c. kr. kmetijske družbe na Krškem.

Dr. J. Šterbenc s. r.,
predsednik.

Družbena podružnica v Radečah.

Podpisano predstojništvo vabi p. n. gg. ude na občni zbor, ki bode v četrtek 4. aprila t. l. ob 9. uri v šolskem poslopji v Radečah. Vzporod obravnavam bode:

1. Pregled računa.
2. Volitev predsednika in odbora.
3. Razdelitev diplom razstavnikom na deželni sadni razstavi.
4. Predavanje družbenega tajnika g. G. Pirea iz Ljubljane.
5. Govori in predlogi posameznih družabnikov.

Predstojništvo podružnice c. kr. kmetijske družbe v Radečah.

Družbena podružnica v Kamniku.

Podpisano predstojništvo vabi p. n. gg. ude kamniške kmetijske podružnice na občni zbor, ki bo **v ponedeljek 8. aprila t. l. dopoldne ob 9. uri v šolskem poslopju v Kamniku.**

Na dnevnem redu je volitev novega odbora in posvetovanje o izboljšavi kmetijstva v kamniškem okraju.

Na zborovanje, na katero pride tudi družbeni tajnik g. Gustav Pire iz Ljubljane, lahko pridejo prijatelji kmetijstva v kamniškem okraju, ki dosedaj še niso udje, a želijo pristopiti h kmetijski družbi.

Predstojništvo kmetijske podružnice v Kamniku.

J. Oblak,
predstojnik

Družbena podružnica na Jesenicah.

Vabilo gg. udom jeseniške podružnice na občni zbor, ki bo **v nedeljo 14. aprila t. l. popoldne ob 4. uri na Jesenicah z naslednjim dnevnim redom:**

1. Pregled računov.
2. Volitev predsednika in odbornikov.
3. Kako je ravnati s podružničnim imetjem
4. Posvetovanje, ali naj bodo zahtevali jeseniški udje drevje iz ljubljanske družbene drevesnice ali ne
5. Volitev zastopnika na občni zbor v Ljubljano

6. Predlogi udov

7. Predavanje družbenega tajnika g. Gustava Pirea iz Ljubljane.

Alojzij Schrey s. r.,
podružnični predsednik.

Družbena podružnica v Kranji.

P. n. gospode ude kranjske podružnice vabi podpisano predstojništvo, na občni zbor ki bo **velikonočni torek t. l. 23. aprila popoldne ob 3. uri v šolski sobi mestne hiše (rotovža) v Kranji z naslednjim dnevnim redom:**

1. Pregledovanje računov.
 2. Ukrepanje glede onega drevja, katerega bodo dobivali udje brezplačno iz družbene drevesnice.
 3. Posvetovanje, kako podružnično delovanje oživiti in koristno storiti udom in vsemu okraju.
 4. Volitev zastopnika v občni zbor v Ljubljani.
 5. Volitev novega odbora.
- (Na zborovanje pride družbeni tajnik g. Gustav Pire iz Ljubljane.)

Predstojništvo kmetijske podružnice v Kranji.

M. Pirc s. r.,
predstojnik.

✎ INSERATE ✎

sprejema „Kmetovalec“ po ceni, zaznamovani na prvi strani. V „Kmetovalec“ priobčeni inserati imajo najboljši uspeh, kajti list je razširjen posebno po deželi, zlasti pa v premožnejših kmečkih krogih. Zelo priporočljiv je „Kmetovalec“ za objavljenja pri nakupu ali prodaji gospodarskih pridelkov, izdelkov ali potrebščin.

!!! Zelo ugodna ponudba !!!

Na prodaj je pod prav ugodnimi pogoji pol ure od Ljubljane ležečo **lepo posestvo s prostornimi gospodarskimi poslopji in s 70 orali posestva.**

Vsled bližine mesta se vsi pridelki lahko, hitro in dobro prodajo.

Lega in stanje posestva narede je pripravno za vsako obrt in velike obokane kleti so kaj prikladne za vinskega trgovca (36—1)

Prodado se pa tudi sama poslopja z velikim tik ležečim sadnem vrtom.

Kje? pove uredništvo tega lista.

Nik. Hoffmann,

tovarnar kirurških instrumentov, umetelni, ter orožni kovač in nožar

v Ljubljani, na Mestnem trgu št. 12,

priporoča bogato zalogo svojo raznovrstnega v njegovo stroko spadajočega blaga. Vsa zaloga obstoji iz lastnih izdelkov in se za vsako prodano reč jamči, da je dobra in iz najljubšega blaga narejena.

Zlasti so v zalogi najboljši noži za vrtnarje in vinogradarje, kakor sploh nožarsko in fino kovaško orodje za kmetovalce, vrtnarje, vinogradarje, gozdarje itd.

Reči, ki niso v zalogi, se po naročilu precej in v najboljši kakovosti narede. (14—5)

Dobra prilika lepo drevje ceno kupiti.

Ker se preselim na Štajersko, opustim svojo drevesnico in prodam lepo vzgojeno sadno drevje, kakor tudi mlade pevcarje in divjake, najlepše divje kostane i. t. d. po najnižji ceni. (32—2)

Fran Jarc v Medvodah.

Pritlično hruševo drevje

lepo vzgojeno od najboljših jesenskih in zimskih sort prodaja dobro zavito in na Sevnisko postajo pripeljana (33—2) komad po 60 kr.

grajščinsko oskrbništvo v Mokronogu.

V pisarni c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani

(Salendrove ulice št. 5)

dobiti je sledeče slovenske kmetijske knjige:

- Dr. J. Bleiweis: **Nauk o umni živinoreji.** Cena 80 kr.
 " " " **Nauk, kako zdrava in bolna kopita podkovati in kopitne bolezni ozdravljati.** Cena 50 kr.
 " " " **Nauk klavno živino in meso ogledovati.** Cena 20 kr.
 Gustav Pire: **Mlekarstvo.** Cena 10 kr.
 L. Porenta: **Novi kranjski panj po Dzierzonovi osnovi.** Cena 10 kr.
 Adolf Trientl: **Stelja in gnoj.** Cena 10 kr.
 W. Schleicher: **Živali kmetijstvu in gozdarstvu koristne.** Cena 10 kr.
 M. Rant: **Opis najnavadnejih, sadjereji škodljivih mrčesov.** Cena 10 kr.
 Dr. Simon Strupar: **Žininozdravništvo.** Cena 1 gld. 80 kr.

Naročene knjige pošilja kmetijska družba po poštnem povzetju, kedor pa denar naprej pošlje doda naj tudi znesek za pošto

Semenski krompir

od najboljših sort, katere je

c. kr. kmetijska družba kranjska

kot najboljšo spoznala na svojem posestvu, in sicer: Rubin, zgodnji Rožnik, Zborovski, Oneida, Darling, Bela Kraljica, Magnum bonum, Šolmaster,

(25 4) Rambousek in Unikum.

prodaja imenovana družba

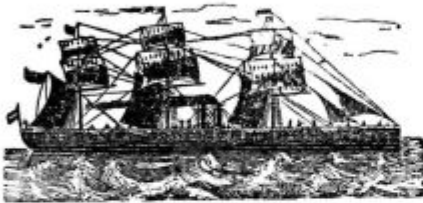
po 2 gld. 50 kr. 100 kgr. za družbene ude in

" 3 " " " 100 " " neude.

Naročila je pošiljati na

oskrbnitvo poskusnega dvora

c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani, na Spodnjih Poljanah (živinozdravnica).

Važno za popotnike v Ameriko.

Kdor želi po ceni, dobro, hitro in varno potovati v severno ali južno Ameriko i. t. d., naj se zaupljivo obrne na od slavne c. kr. deželne vlade v Ljubljani potrjenega glavnega zastopnika za potovalce

J. Paulin-a v Ljubljani,

Marijin trg št. 2.

(7-6)

Tu se dobijo vožne karte s polno garancijo od Ljubljane naravnost do vsakršne postaje v severni in južni Ameriki, Avstraliji, Afriki i. t. d. po zopet mnogo znižanih cenah, ravno tako se tudi vsakršnemu posvetovanju radovoljno služi.

Vožnja preko Ljubljane in Beljaka priporoča se toplo le v prid potovalcem, ker je veliko krajša in ceneja kot ona preko Dunaja

Vožnja traja od Ljubljane do Amerike le okoli 13 dni in cena s hrano na parobrodu od 60 gld. naprej.

Semenarska postaja

C. Rambousek-a v Zborovu, pošta Forbes na Češkem

ponuja za pomladansko setev semena sledečih jarih žit in krompirja:

Jara žita: Požlahtnena menjalna pšenica

Zborovska menjalna in velikanska rž

Oregonski, švedski Hudikswall in Bestehorn ječmen

Zborovski, švedski, Milton, Luher velikanski ligowski,

Welcome in Triumph oves itd.

Krompir: Zgodnji: Zborovski, Oneida, cesarski, Extra, Early Vermont, Early Mayflower, Darling in The May Queen itd.

Pozni: Biser, Anderssen Hertha, Aurora, Magnum bonum, Rambousek, Unikum, Matador itd.

☛ Cenike dobiti je na zahtevanje zastoj. ☛

Ravno tukaj dobiti je jajca od Endemskih velikanskih gosij, jajce po 80 kr. od Pekinskih in Avlesburvških rac, jajce po 20 kr. (3-5)

Prodaja žlahtnih sadnih dreves.

Oskrbništvo grajsčine Slap pri Vipavi (31-3)

prodaja mnogovrstna sadna drevesa, ki so bila vzgojena od poprej tu bivajoče deželne vinarske in sadjarske šole.

Na prodaj so jablane, hruške, marelice, breskve, češnje itd.

Cena komadu je 30 do 40 krajcerjev.

Proti boleznim v vratu,

hripavosti, kašlju, zlasti pri otrocih;

= proti boleznim v želodeci in mehurji =

kakor tudi fina namizna kislina voda

je posebno priporočan

(12-6)

koroški rimski vrelec.

Na prodaj pri M. E. Supanu v Ljubljani in pri F. Dolenzu v Kranji.

Bolezni želodca

in spodnjih telesnih delov, jeter in vranice, zlata žila, zaprtje, vodenica in kronična driska zdravi se najuspešneje s Piccoli-

jevo „Esenco za želodec“,

koja je tudi izvrstno sredstvo

proti glistam. Pošilja jo izdelovatelj

lekarnar Piccoli v Ljubljani (na Dunajski cesti) proti poštnemu povzetju.

Izdelovatelj pošilja

esenco za želodec

v zabojčkih po 12 steklenic za 1 gld.

36 kr., poštne stroške trpé p. t. naročniki.

(11-6)

Posamezne steklenice dobijo se

pa razven pri izdelovatelju lekarju PIC-

COLI-ju „pri Angelu“ v Ljubljani po

10 kr., tudi še pri lekarju Rizzioti-ju

v Rudolfovem in skoraj po vseh lekarnah na Primorskem, Tirolskem, Koroškem, Štajarskem in v Dalmaciji in sicer po 15 kr. steklenica.

Varstvena znamka.

☛ Cepiče ☛

pravilno imenovanih

jabolčnih in hruševih vrst

ima podpisani na prodaj v Toplicah pri Novem mestu in sicer par po 3 kr. Od jabolk so nastopne vrste: Car Aleksander, tiefputzer, zimski, ponikovsko jabelko, ananazovo rejneto, novo kanadsko rejneto, angleško zlato rejneto, rožmarinček, virginski rožnik, moringerjev rožnik in druge izvrstne vrste. Od hrušek: Dunajska triumfovka, virgoulaise, grozdeničarca, baronovka, souvenir, postrvenka, in druge žlahtne poletnje in zimske hruške. Cepiče odajam s pravim imenom od drevja, katerega sem dobil iz Virtemberškega od slavnih sadjarjev dr. Lukasa, Oberdicka in Laucha. Vse te vrste sadja so privajene našemu podnebj.

(29-3)

Dr. M. Godec.

„Oves Willkomm“.

Ta oves je med vsemi sortami v planinskih deželah najzgodnejši, plodnejši in težji; raste na visoko od 5—6 čevljev, ima močno, dobro slamo za krmo in se ne poleže.

Zadostuje, ker se ta oves redko seje, 40 kil kot seme za jeden plug. Cena za kilo 25 kr. Ako se vzame več kakor 50 kil za kilo 20 kr.

Razpošilja, dokler je kaj zaloge, vreče po 5 kil za 1 gld. 80 kr. proti pošiljlatvi zneska ali poštne povzetji franko na vsako pošto postajo

Benedikt Hertl,

veliki posestnik na grajščini Golič pri Konjicah.

(Južno Štajarsko)

(34—2)

Wilhelm Klenert

prej Klenert & Geiger

I. štajerska drevesnica za sadno drevje in vrtnice
v Grac.

(Ta drevesnica pripoznana je kot ena največjih in najbolj vredjenih v Avstriji.)

Priporočamo veliko in izborno zalogo:

Vrtno, visokodebelnatih in pritličnih; sadnega drevja, visokodebelnatga in pritličnega ter piramide, spalirje, kordone in enoletne požalnitve; divjakov in podlag za pritlikovce; jagodnega sadja; lepotičnega drevja in grmovja, drevja (6—6) za drevorede itd.

Razpošiljatev pravilno imenovanih cepičev vseh vrst sadja.

Cenike je dobiti zastojn in franko.

Lepega bika prave švicarske pasme

19 mesecev starega, prodaja prav po ceni

oskrbnništvo grajščine Fužine (Kaltenbrunn)
pod Ljubljano. (30—2)

! Jajca !

od kokoši francoske pasme „Houdan“ komad po 20 kr.
„ameriške“ „Plymouth Rocks“ po 20 „
„čistokrvnih Toulouskih gosi“ po 70 „
„ „ „ križanim z domačim po 40 „
„ „ „ Peking rac po 20 „
racmane od Peking pasme, lanskega valenja 2 gl. 50 „
dalje

vrbe (beke) salixe acutifolia,

„ viminalis,

„ purpurea,

„ „ viminalis,

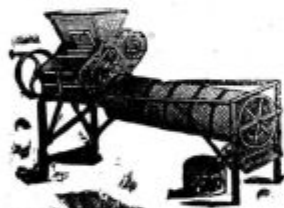
„ uralensis,

po 1 gld. 30 kr. tisuč komadov (manj kot tisuč se ne oddaja),

špargeljeve sadike od velikanskega erfurtskega šparglja, enoletne, 100 za 2 gld. 50 kr.

prodaja

Josip Lenarčič na Vrhniki. (35—2)

Založba tovarne

pri

Franju Detter-ju v Ljubljani

na starem trgu št. 1. nasproti železnemu mostu (v lastni hiši.)

Tu se dobivajo najbolj različni kmetijski in drugi stroji in orodja n. pr. mlatilni stroji na vlačilo (Göpel) in na roko slamorezni, šivalni, potem stroji, s katerimi se žito čisti in odbira, dalje malni, ki snajijo, žito trejo (šrotajo) in sadje mečkajo, potem otgrgači za koruzo robkati in grozdje obirati, za vino in sadje, smrki (pampe), dalje tudi smrki za gnojnice; stroji s katerimi se repa in korenje drobi, preproste in dvojne pluge, blagajnice, varne pred tatom in ognjem, stroje za žehtanje in ožemanje po Strakoseh in Bonerjevemu načinu i. t. d.

Kmetovalci, ki ne morejo precej plačati nakupno vsoto za prekoristne stroje i. t. d., morejo plačati tudi pozneje, na pr. o Vseh svetih, o Božiči i. t. d. (20—4)

Jaz se tedaj priporočam za prav obilno nakupovanje, svarim pa ob enem gg. gospodarje, da se varujejo kupiti stroje od potovaleev (agentov), kateri so s svojim nepoštenim postopanjem uže marsikaterega gospodarja spravili v zadrego. —

Praviloma naj nikdo ne kupi reči, katere ni poprej videl, in če to ni mogoče, vsaj ne od ljudi ali od tverd, katere nihče ne pozna. Z neprevidnem postopanjem je bil uže osleparjen marsikater dober in pošten kmetovalec.

Moj popotnik Ivan Grebenc ima mojo legalizovano, splošno pooblastilo, nanj se morejo kmetovalci popolnoma zanesti in mu dajati naročila za mene. Drugači pa prosim se pismo in s zaupanjem na me obrniti.

S spoštovanjem

Franc Detter.

